

Història de la llengua espanyola**2015/2016**

Codi: 100596

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500248 Llengua i literatura espanyoles	OB	3	2
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	3	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	4	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	3	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0

Professor de contacte**Utilització de llengües**

Nom: Gloria Claveria Nadal

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Correu electrònic: Gloria.Claveria@uab.cat

Prerequisites

Dado que el estudiante ha demostrado, mediante la obtención de los créditos correspondientes a las asignaturas de formación básica y las obligatorias, haber adquirido las competencias básicas, deberá ser capaz de expresarse con corrección oralmente y por escrito. Por esta razón, los eventuales errores ortográficos y de expresión que pudiera cometer comportarán un descenso de la puntuación en la calificación final.

Las actividades, prácticas y trabajos presentados en la asignatura deberán ser originales y no se admitirá, bajo ninguna circunstancia, el plagio total o parcial de materiales ajenos publicados en cualquier soporte. La eventual presentación de material no original sin indicar adecuadamente su origen acarreará, automáticamente, la calificación de suspenso (0).

Asimismo se considera que el estudiante conoce las normas generales de presentación de un trabajo académico. No obstante, podrá aplicar las normas específicas que pueda indicarle el profesor de la asignatura, si así lo cree necesario.

Es aconsejable haber cursado la asignatura de Gramática histórica del español.

Objectius

La asignatura de "Historia de la lengua española" se integra en la materia *Lengua española: variación y diacronía*, la cual forma parte de los 108 créditos de formación obligatoria del Grado de Lengua y Literatura españolas, y que el estudiante cursa junto con otras asignaturas de lengua y literatura españolas.

Objetivos:

Conocimiento sistemático de las principales características de la historia de la lengua española a través del análisis de los textos de distintas épocas.

Adquisición de las herramientas básicas del análisis lingüístico-filológico de textos y resolución de cuestiones relacionadas con el análisis histórico-lingüístico.

Utilización de las fuentes bibliográficas avanzadas del estudio histórico de la lengua.

Competències

Llengua i literatura espanyoles

- Demostrar que es coneix la història i el desenvolupament de la llengua espanyola, i identificar els principals períodes de la seva evolució i les característiques lingüístiques fonamentals d'aquests períodes.
- Emmarcar tipològicament els principals fenòmens de la llengua espanyola i relacionar-los amb fenòmens similars d'altres llengües romàniques.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar els principals fenòmens de variació lingüística de l'espanyol (variació històrica, geogràfica, social i pragmàtica).
- Aplicar les tècniques i els mètodes del comentari lingüístic tant des d'un punt de vista sincrònic com des d'un punt de vista diacrònic.
- Emmarcar tipològicament els principals fenòmens de la llengua espanyola i relacionar-los amb fenòmens similars d'altres llengües romàniques.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques

- Demostrar que es coneix la història i el desenvolupament de la llengua espanyola, i identificar els principals períodes de la seva evolució i les característiques lingüístiques fonamentals d'aquests períodes.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis de Francès i Espanyol

- Demostrar que es coneix la història i el desenvolupament de la llengua espanyola, i identificar els principals períodes de la seva evolució i les característiques lingüístiques fonamentals d'aquests períodes.
- Emmarcar tipològicament els principals fenòmens de la llengua espanyola i relacionar-los amb fenòmens similars d'altres llengües romàniques.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Demostrar que es coneix la història i el desenvolupament de la llengua espanyola, i identificar els principals períodes de la seva evolució i les característiques lingüístiques fonamentals d'aquests períodes.
- Emmarcar tipològicament els principals fenòmens de la llengua espanyola i relacionar-los amb fenòmens similars d'altres llengües romàniques.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principis de la lingüística històrica aplicada a l'estudi de la gramàtica històrica de l'espanyol.
2. Construir un text escrit amb correcció gramatical i lèxica.
3. Descriure les principals etapes de la història de la llengua espanyola: romanç medieval, espanyol clàssic, espanyol modern
4. Descriure les principals etapes de la història de la llengua espanyola: romanç medieval, espanyol clàssic, espanyol modern.
5. Fer prediccions i inferències sobre el contingut d'un text.
6. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic
7. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
8. Identificar correctament les unitats lingüístiques.
9. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics
10. Identificar els components bàsics de les estructures del llenguatge i analitzar i comparar les estructures fonològiques, morfològiques, sintàctiques i semàntiques de les llengües.
11. Interpretar, a partir d'un text, el significat de les paraules desconegudes.
12. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat.

Continguts

1. El romance medieval: El nacimiento de una nueva norma de escritura para el romance y los primeros textos. Características lingüísticas, usos de la lengua y tradiciones discursivas del romance medieval.
2. El español clásico y moderno: características lingüísticas, usos de la lengua y tradiciones discursivas. La norma lingüística, la expansión del español y la reflexión sobre la lengua

Metodologia

El aprendizaje de esta asignatura por parte del alumno se distribuye de la manera siguiente:

- Actividades dirigidas (35%). Estas actividades se dividen en clases magistrales y en prácticas y seminarios dirigidos por el profesor, en que se combinará la explicación teórica con la discusión de todo tipo de textos.
- Actividades supervisadas (10%). Se trata de tutorías programadas por el profesor, dedicadas a la corrección y comentario de problemas en los diferentes niveles de análisis lingüístico.
- Actividades autónomas (50%). Estas actividades incluyen tanto el tiempo dedicado al estudio personal como a la realización de reseñas, trabajos y comentarios analíticos, así como a la preparación de presentaciones orales.
- Actividades de Evaluación (5%). La evaluación de la asignatura se llevará a cabo mediante presentaciones orales y pruebas escritas.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases magistralas y sesiones de seminarios y prácticas dirigidas por el profesor	52,5	2,1	3, 5, 7
Tipus: Supervisades			
Tutorías programadas	15	0,6	3, 5, 7
Tipus: Autònomes			
Trabajo autónomo	75	3	2, 3, 5, 7

Avaluació

Trabajo individual: 50%

Prueba final: 50%

Se considerará como *No Evaluable* el estudiante que no haya realizado el trabajo y la prueba final.

Podrá realizarse la reevaluación cuando el estudiante no haya presentado una de las pruebas en el plazo fijado o cuando la nota final no sea aprobado. No se podrá realizar reevaluación si la nota obtenida es inferior a 3,5. No se hará media si las notas parciales son inferiores a 4.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prueba final	50%	3,5	0,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Trabajo individual	50%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

Actas del I Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española, editadas por M. Ariza, A. Salvador y A. Salvador, 2 vols., Madrid: Arco/Libros, 1989.

Actas del II Congreso de Historia de la Lengua Española, editadas por M. Ariza, R. Cano, J. Mª Mendoza, A. Narbona, 2 vols., Madrid: Pabellón de España, 1992.

Actas del III Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española, editadas por A. Alonso González, L. Castro Ramos, B. Gutiérrez Rodilla, J. A. Pascual Rodríguez, 2 vols., Madrid: Arco/Libros, 1996.

Actas del IV Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española, editadas por C. García Turza, F. González Bachiller, J. Mangado Martínez, 2 vols., Logroño: Asociación de Historia de la Lengua Española-Gobierno de la Rioja-Universidad de la Rioja, 1998.

Actas del V Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española, editadas por Mª T. Echenique Elizondo y J. Sánchez Méndez, 2 vols., Madrid: Gredos, 2002.

Actas del VI Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española, editadas por J. J. de Bustos Tovar y J. L. Girón Alconchel, 2 vols. Madrid: Arco/Libros, 2006.

Actas del VII Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española, editadas por C. Company y J. G. Moreno de Alba, 2 vols. Madrid/ArcoLibros, 2008.

Actas del VIII Congreso Internacional de Historia de la Lengua Española, editadas por E. Montero Cartelle, 2 vols., Santiago de Compostela: Meubook, 2012.

Ariza, M. (1998): *El comentario filológico de textos*, Madrid: Arco/Libros.

Cano Aguilar, R. (1988): *El español a través de los tiempos*, Arco/Libros: Madrid.

Cano Aguilar, R. (1991): *Comentario filológico de textos*, Madrid: Taurus.

Cano Aguilar, R. (1998): *Comentario filológico de textos medievales no literarios*, Madrid: Arco/Libros.

Cano Aguilar, R. (coord.) (2004): *Historia de la lengua española*, Barcelona: Ariel Lingüística. Segunda edición actualizada 2005.

Company Company, C. (dir.) (2006-): *Sintaxis histórica de la lengua española*. México: FCE-UNAM.

Corominas, J., y J. A. Pascual (1980-1991): *Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico*, 6 vols., Madrid: Gredos; edición en CD-ROM (2012).

Dworkin, S. N. (2012): *A history of the Spanish lexicon: a linguistic perspective*, Oxford: U. P.

[Echenique, Mª T.](#) y J. Sánchez Méndez (2005): *Las lenguas de un reino: historia lingüística hispánica*, Madrid: Gredos.

Lapesa, R. (1981⁹): *Historia de la lengua española*, Madrid: Gredos.

Lapesa, R. (1985): *Estudios de historia de la lingüística española*, Madrid: Paraninfo.

Lapesa, R. (1996): *El español moderno y contemporáneo. Estudios lingüísticos*, Barcelona: Crítica.

Lapesa, R. (2000): *Estudios de morfosintaxis histórica del español*, 2 vols., Madrid: Gredos.

Menéndez Pidal, R. (1904/1977¹⁵): *Manual de gramática histórica española*, Madrid: Espasa-Calpe.

Menéndez Pidal, R. (1968⁵): *La lengua de Cristóbal Colón. El estilo de Santa Teresa y otros estudios sobre el siglo XVI*, Madrid: Espasa-Calpe,

Menéndez Pidal, R. (1926/1980⁹): *Orígenes del español. Estado lingüístico de la Península Ibérica hasta el siglo XI*, Madrid: Espasa-Calpe.

Menéndez Pidal, R. (1991): *La lengua castellana en el siglo XVII*, Madrid: Espasa-Calpe.

Menéndez Pidal, R. (2005): *Historia de la lengua española*, edición al cuidado de D. Catalán, 2 vols., Madrid: Fundación Ramón Menéndez Pidal-Real Academia Española.

Moreno Fernández, Francisco (2005): *Historia social de las lenguas de España*, Barcelona: Ariel.

Penny, R. (1993): *Gramática histórica del español*, Barcelona: Ariel.

Penny, R. (2000): *Variation and change in Spanish*, Cambridge: Cambridge U. P. Traducción: *Variación y cambio en español*, Madrid: Gredos, 2004.

Pöckl, W. (2004): [Introducción a la lingüística románica](#), Madrid: Gredos.

Pountain, C. (2001): *A History of Spanish Language through Texts*, Routledge: London and New York.

Real Academia Española (2011): *Nueva gramática de la lengua española. Fonética y fonología* y DVD: *Las voces del español. Tiempo y espacio*, Madrid: Espasa.

